

# **Beleidsplan onderwijsondersteuning 2021 – 2023**



Stichting  
**Andreas College**

---

## **1. Inleiding en leeswijzer**

De Wet Passend Onderwijs is ingesteld met als doel een plek voor iedere leerling op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Dit vraagt van scholen dat zij hun ondersteuningsaanbod aanpassen op de behoeften van de leerlingen. De Wet Passend Onderwijs is hierbij leidend, evenals het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

In dit beleidsplan worden daarom eerst de uitgangspunten die van belang zijn voor onze scholen uit deze twee documenten weergegeven in hoofdstuk 2. Vervolgens volgt in hoofdstuk 3 de visie op onderwijsondersteuning van de stichting Andreas College. Vanuit deze gemeenschappelijke visie zetten de scholen de onderwijsondersteuning op hoofdlijnen in. De onderwijsvorm en leerlingpopulatie bepalen vervolgens de specifieke accenten. Daarom wordt de inzet van onderwijsondersteuning per school uitgewerkt; Limes Praktijkonderwijs (hoofdstuk 4) en Pieter Groen / Vakcollege Rijnmond (hoofdstuk 5). In hoofdstuk 6 wordt de evaluatie van dit beleidsplan toegelicht.

## **2. Uitgangspunten uit de Wet Passend Onderwijs en het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband**

Sommige leerlingen hebben extra ondersteuning nodig om hun schooltraject te kunnen doorlopen. Deze ondersteuning kan gericht zijn op lichamelijk/medisch gebied, op sociaal-emotionele vaardigheden, communicatieve vaardigheden of leervaardigheden.

### *Zorgplicht*

Een belangrijk doel van de Wet Passend Onderwijs is om voor elke leerling met extra ondersteuningsbehoeften een passende plek te vinden in het onderwijs. De verantwoordelijkheid hiervoor, de zogeheten zorgplicht, is belegd bij schoolbesturen. Concreet houdt dit in dat een school, na aanmelding van een leerling die extra ondersteuning nodig heeft, 1 van de volgende 2 trajecten inzet: De leerling wordt – nadat passende ondersteuning met ouders en de leerling is besproken – ingeschreven op de school van aanmelding en er wordt (indien nodig) een ontwikkelingsperspectief opgesteld. In overleg met ouders en leerling wordt de leerling op een andere school aangemeld, die beter toegerust is op de benodigde onderwijsondersteuning van de leerling. De school van aanmelding controleert of de leerling terecht kan op de school waar naar wordt verwezen.

### *Schoolondersteuningsprofiel*

Volgens de Wet Passend Onderwijs heeft elke school een schoolondersteuningsprofiel (SOP). Hierin wordt beschreven welke ondersteuning de school kan bieden en hoe deze ondersteuning georganiseerd is. In het SOP wordt omschreven of en waarin de school zich specialiseert op het gebied van onderwijsondersteuning. Het SOP wordt voor een periode van vier jaar vastgesteld. Alle schoolondersteuningsprofielen van de scholen in het samenwerkingsverband zorgen gezamenlijk voor een dekkend aanbod van ondersteuning, zodat alle leerlingen passend onderwijs kunnen krijgen.

### *Samenwerkingsverbanden*

Om er voor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen binnen het onderwijs hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd, waarin het regulier en speciaal onderwijs (cluster 3 en 4) samenwerken. De scholen van het Andreas College vallen onder het samenwerkingsverband V(S)O Duinen en Bollenstreek. De samenwerkingsverbanden ontvangen financiering voor extra ondersteuning, die zij verdelen over de scholen binnen het samenwerkingsverband. Hiermee kan elke school gericht onderwijsondersteuning inzetten, waardoor er zoveel mogelijk maatwerk voor de leerling kan plaatsvinden. Uit deze financiële middelen betaalt het samenwerkingsverband ook voor het aantal leerlingen dat vanuit het samenwerkingsverband is ingeschreven op het voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

### *Ondersteuningsplan*

In de Wet Passend Onderwijs is bepaald dat het samenwerkingsverband verplicht is om een ondersteuningsplan op te stellen, waarin de gemaakte afspraken over het niveau van de basisondersteuning staan, de verdeling van de middelen en de manier waarop een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning binnen en tussen de scholen wordt georganiseerd. Ook staan in dit plan de afspraken met gemeenten in de regio over de inzet van en afstemming met jeugdhulp.

In het ondersteuningsplan 2021-2025 van het samenwerkingsverband V(S)O Duin- en Bollenstreek wordt ingezet op vernieuwingen naar inclusiever onderwijs in een doorgaande lijn. Er zijn 3 ambities geformuleerd in dit ondersteuningsplan:

#### Realiseren van stevige en duurzame samenwerking tussen VO-VSO-speciale voorzieningen.

Er wordt vanuit het samenwerkingsverband ingezet op een hechte samenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs. Door goede samenwerking en een dekkend netwerk wordt getracht aan iedere leerling een passend aanbod te doen. Naast systeemdoorbrekende samenwerkingsvormen wordt gezocht naar manieren om op een structurele manier expertise toe te voegen aan schoolteams, zodat leerlingen de ondersteuning die ze nodig hebben kunnen krijgen in een reguliere setting. Het percentage VSO-leerlingen vermindert vanaf 2023 jaarlijks met 0,4% en er zijn procentueel gezien vanaf 2023 jaarlijks meer verwijzingen van VSO naar VO. Ook de afwezigheid van wachtlijsten en het uitgaan van wat een leerling nodig heeft, in plaats van wat een kind heeft, zijn belangrijke uitgangspunten bij deze ambitie.

#### Intensiveren van de samenwerking tussen onderwijs en gemeenten

Het initiatief ligt bij het samenwerkingsverband als het gaat om de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp te intensiveren en te vernieuwen. Voor scholen is een belangrijk uitgangspunt om te zoeken naar meer en intensieve afstemming van ondersteuning die geboden wordt aan jongeren. Alle betrokken professionals delen alle informatie rond een casus – voor zover geoorloofd en relevant – en weten van elkaars discipline welke informatie doorgaans beschikbaar is en wel of niet gedeeld kan worden. Dit uit zich in duidelijke werkafspraken tussen de hulpverlening thuis en de ondersteuning op school. Deze werkafspraken worden, op initiatief van het samenwerkingsverband en samen met gemeenten, structureel gemonitord en regelmatig geëvalueerd.

Daarnaast formuleren scholen doelen voor de verhoging van de kwaliteit van samenwerking tussen onderwijsondersteuning en jeugdhulp. Deze doelen worden in de komende jaren gerealiseerd en geëvalueerd.

Tot slot is de ambitie dat er in 2021 geen kind in de regio langer dan 3 maanden thuis zit, omdat er een passend aanbod van onderwijs en/of zorg is gestart.

#### In beeld brengen van de kwaliteit

Het stimuleren en in beeld brengen van de kwaliteit van ondersteuning is één van de specifieke aandachtspunten voor het samenwerkingsverband. Niet alleen het samenwerkingsverband evalueert en spiegelt de ontwikkelingen met en op scholen. Ook bezoeken scholen *elkaar* in dat kader. Deze collegiale visitaties vormen een manier om kwalitatief en lerend de kwaliteit van ondersteuning onder de deelnemende scholen in kaart te brengen en verbeteracties te benoemen.

Alle scholen moeten in ieder geval de collectief vastgestelde basisondersteuning op orde hebben en deze verwoorden in het schoolondersteuningsprofiel. Hierin staat ook verwoord wat er naast de basisondersteuning nog wordt geboden aan ondersteuning. Het schoolondersteuningsprofiel wordt jaarlijks bijgesteld. Daarnaast dienen scholen de collectief vastgestelde ontwikkeldoelen te realiseren in hun eigen praktijk.

In de Agenda Passend Onderwijs heeft de school resultaatverwachtingen geformuleerd voor de verhoging van de kwaliteit van ondersteuning. Scholen moeten zich verantwoorden over de manier waarop ondersteuning wordt uitgevoerd. Er is volledige transparantie en duidelijkheid over de besteding van de middelen en de opbrengsten daarvan. Voor alle activiteiten Passend Onderwijs is de PDCA-cyclus ingezet. Tot slot is er een sluitende registratie van thuiszitters.

De scholen binnen de stichting Andreas College sluiten met hun Agenda's Passend Onderwijs aan bij bovenstaande ambities. Voor een uitwerking hiervan wordt naar de Agenda Passend Onderwijs van de betreffende school verwezen.

### 3. Visie stichting Andreas College op onderwijsondersteuning

Naast de ambities van het samenwerkingsverband is het de ambitie van de scholen binnen de stichting om de huidige onderwijsondersteuning te stabiliseren en verder te ontwikkelen. Hierbij wordt uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

*Om een leerling écht te kunnen bereiken is het van belang hem of haar als persoon te kennen*

Persoonlijke aandacht voor iedere leerling draagt hiertoe bij en zorgt ervoor dat de leerling groeit als persoon. Dit betekent dat de school zijn leerlingen kent, niet alleen qua leerprestaties, maar ook qua interesses, achtergrond en eventuele belemmeringen. We kijken wat een leerling nodig heeft, welke ondersteuningsbehoefte er is en hoe we maatwerk in kunnen zetten. Dit stemmen we af op wat onze scholen kunnen bieden (binnen wettelijke, financiële en organisatorische mogelijkheden).

*Ondersteuning begint bij de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs*

Alle scholen binnen de stichting zijn al zichtbaar in het primair onderwijs, bijvoorbeeld door docenten die op een basisschool iets komen vertellen over de VO-school of door het afnemen van onderzoeken vanuit de VO-school. Daarnaast worden er kennismakingsmiddagen per school georganiseerd.

Voor sommige leerlingen is extra ondersteuning al in het primair onderwijs ingezet, die voortgang behoeft in het voortgezet onderwijs. De doorlopende ondersteuningslijn van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs wordt gewaarborgd door het onderwijskundig rapport en de warme overdracht die plaatsvindt aan het einde van de basisschoolperiode. Hiermee wordt in kaart gebracht wat van belang is voor de VO-school om te weten over de leerling en welke ondersteuning er specifiek nodig is.

Vervolgens wordt aan het begin van het schooljaar het welbevinden van elke leerling in kaart gebracht. Ook vindt in het eerste schooljaar een gesprek met de JGZ-medewerker vanuit de GGD plaats (mits er toestemming is van ouders).

*De individuele ontwikkeling van iedere leerling wordt gedurende zijn gehele schoolloopbaan gevolgd*

Dit gebeurt door op alle niveaus in de school systematisch informatie te verzamelen en te analyseren, zowel op cognitief als gedragsmatig gebied. Deze ontwikkeling van de individuele leerling wordt vastgelegd in het leerlingvolgsysteem en minstens drie keer per jaar besproken. Hierin wordt besproken welke ondersteuning nodig is en indien nodig wordt het ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld of aangepast met de betrokken partijen.

*De mentor heeft een belangrijke rol op het gebied van onderwijsondersteuning*

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de leerling, zowel op vaste ingeroosterde momenten als incidenteel. Elke mentor maakt een groepsoverzicht waarin kort wordt aangegeven wat de behoeften op het gebied van onderwijsondersteuning per leerling zijn. Indien de mentor signaleert dat een leerling wellicht specifiekere aanvullende ondersteuning nodig heeft, start de mentor de op school geldende procedure voor onderwijsondersteuning.

*Ondersteuning komt tot stand in samenwerking met verschillende partijen*

De stichting Andreas College is van opvatting dat de relatie school – ouders – leerling van groot belang is. Indien een leerling (extra) onderwijsondersteuning nodig heeft zal dit in goed overleg met de leerling en de ouders/verzorgers plaatsvinden.

Daarnaast is het van belang om als school samen te werken met de betrokken partijen bij een leerling en zijn/haar gezin. Gezamenlijk kan de ondersteuning aan de leerling (en het gezin) worden vormgegeven en kunnen afspraken worden gemaakt over wie welke ondersteuning biedt.

*Ondersteuning eindigt niet bij het behalen van je diploma*

Elke school zorgt voor een overdracht van iedere leerling, waarin onder andere wordt aangegeven welke ondersteuningsbehoefte de leerling heeft. De school volgt de oud-leerling en biedt waar nodig ondersteuning. Ook kan er een beroep gedaan worden op school als er ondersteuning nodig is.

Afhankelijk van de uitstroombestemming wordt de geboden nazorg en ondersteuning pas na de wettelijk vastgestelde periode losgelaten.

#### **4. Inrichting van ondersteuning - Limes Praktijkonderwijs**

##### **Algemeen:**

Limes Praktijkonderwijs biedt onderwijs aan leerlingen die voldoen aan de landelijk gestelde criteria en een Toelaatbaarheidsverklaring bezitten.

Het praktijkonderwijs is een reguliere vorm binnen het VO met de einddoelen zelfredzaamheid en arbeidstoeleiding. Competenties, praktijkvakken, stages, sociale-vaardigheden en werknemersvaardigheden zijn belangrijke onderdelen binnen dit onderwijs.

Het onderwijs wordt afgesloten met het PRO diploma of PRO certificaat.

Vervolgens wordt er nog twee jaar nazorg-ondersteuning verleend aan de leerlingen.

##### **Uitgangspunt van de onderwijsondersteuning**

Wij streven naar integratie van de ondersteuning in het onderwijs om de leerlingen zo optimaal mogelijk te laten profiteren van een aansluitend onderwijsaanbod.

Het ontwikkelperspectief van de leerling en de einddoelen van het praktijkonderwijs zijn leidend.

Samenwerking tussen docenten en ondersteuners is de basis bij deze onderwijsondersteuning. Leerling en ouders worden betrokken bij een onderwijsondersteuningstraject. Gedeelde verantwoordelijkheid door samenwerking met - en eigen betrokkenheid van leerling en ouders zijn noodzakelijk om te komen tot de gewenste positieve effecten.

##### **Doorlopende onderwijsondersteuningslijnen**

Start:

De toeleverende school beschrijft en bespreekt de onderwijsondersteuningsbehoeften van de nieuw aangemelde leerling. Aan de hand van deze informatie wordt een Ontwikkelperspectiefplan (OPP) geschreven door de coördinator onderwijsondersteuning (COO). Dit OPP wordt besproken tijdens het kennismakingsgesprek voorafgaand aan de start van de nieuwe schoolcarrière. De inbreng van ouders en leerling wordt toegevoegd waarna het OPP voor akkoord ondertekend dient te worden.

Vervolg:

Leerling en mentor bespreken elke zes weken de korte termijndoelen van het individueel ontwikkelingsplan (IOP).

Het OPP wordt drie maal per jaar bijgesteld tijdens de leerlingbesprekingen en jaarlijks besproken met de ouders en leerling en ondertekend.

Tevens maakt het OPP deel uit van de overdracht naar het volgende leerjaar.

De doorlopende ondersteuningslijn wordt geborgd door alle betrokkenen, waarbij de mentor en het onderwijsondersteuningsteam (OOT) leidend zijn.

In het leerlingvolgsysteem van SOM en het OPP vindt verslaglegging plaats van acties, correspondentie, gesprekken en resultaten. Ontwikkelingen in competenties en Basisvaardigheden worden daar tevens in bijgehouden.

Arbeid en doorstroomtraject:

Coördinator arbeidstoeleiding en mentor verzorgen, in samenwerking met het OOT, de doorlopende ondersteuningslijn naar stagebedrijven, Boristrajecten, Branchegerichte cursussen, arbeidsplaatsen en doorstroomtrajecten.

## **De onderwijsondersteuningsstructuur**

### ***Mentoren:***

De mentor is voor de leerling op alle terreinen het eerste aanspreekpunt. De leerlingondersteuning is een integraal onderdeel in de taak van elke mentor.

Mentoren geven in principe aan hun leerlingen alle AVO vakken, de sociale –emotionele communicatieve vaardigheden en de competentietrainingen door middel van projecten.

Tevens begeleiden de mentoren de dynamische processen bij groepsvorming, creëren zij een veilige leeromgeving en richten zich op het persoonlijk welbevinden van hun leerlingen.

De mentor is tevens eerste aanspreekpersoon voor het overig personeel en de ouders. De mentor is op de hoogte van de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerlingen vanuit de overdracht, het OPP, de leerlingbespreking en de oudergesprekken.

Daarnaast is de inbreng van de leerling zelf hiervoor heel belangrijk, dit gebeurt tijdens de IOP /coaching gesprekken (en andere individuele gesprekken).

De mentor bespreekt minimaal drie maal per jaar de ontwikkeling van de leerlingen binnen de leerling-besprekingen. Zowel didactische- als sociaal-emotionele-communicatieve vaardigheden en gedrag komen hierbij aan de orde.

Het primaire proces van ondersteuning vindt dus binnen de groep plaats door de mentor.

### ***Onderwijsondersteuningsteam (OOT)***

De leden van het OOT zijn de COO, de schoolmaatschappelijk werkende (SMW), dyslexiecoach / Remedial teacher (RT –er) en de deskundige op het gebied van Nederlands als tweede taal (NT2).

De COO is tevens coördinator Sociale Veiligheid ( anti pestcoördinator) en coördinator voor de meldcode HG.

De SMW is tevens Coördinator Gezonde school en vertrouwenspersoon voor de leerlingen.

### ***Coördinator onderwijsondersteuning***

De COO is medeverantwoordelijk voor de toetsings- en aanmeldprocedure van de leerlingen, onderhoudt contacten met de aanleverende scholen en stelt het eerste OPP op.

De COO wordt ingeschakeld voor extra ondersteuning op het gebied van sociaal-emotionele-communicatieve vaardigheden, leerstof of gedrag. Dit kan door docenten, leerlingen of door ouders/verzorgers. De COO stemt de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen en de ondersteuningsmogelijkheden van de school op elkaar af en heeft daarbij een coachende rol naar de docenten. De COO is eerste aanspreekpersoon voor- en naar externe instanties en draagt zorg voor de juiste afstemming en samenwerking tussen de interne en externe ondersteuning.

De COO draagt zorg voor het ontwikkelen en initiëren van beleid ten aanzien van de onderwijsondersteuning.

### ***Schoolmaatschappelijk werkende***

Op Limes Praktijkonderwijs begeleidt de SMW de leerlingen die in hun sociaal-emotionele ontwikkeling extra ondersteuning nodig hebben. Ook ouders/verzorgers kunnen terecht voor eerste hulpvragen over de opvoeding van uw kind in relatie met school.

De SMW heeft overleg met de Jeugd en Gezinsteam (wijkteam) en eventuele andere externe instanties.

### *Dyslexiecoach*

De dyslexiecoach begeleidt de ondersteuning van de dyslectische leerlingen waardoor de belemmering binnen de lesstof, stages, arbeid en doorstroomtraject zo minimaal mogelijk ervaren wordt. Het 'Dyslexieprotocol Limes' is leidend, hierin staan ook de faciliteiten vermeld.

De dyslectische leerlingen kunnen op hun eigen device gebruik maken van onder andere het ondersteuningsprogramma Kurzweil.

### *RT-er*

De Remedial Teacher biedt extra ondersteuning als de leerling moeite heeft met de leerstof. Dit kan individueel of gewoon binnen de groep.

### *NT2*

De docent NT2 ondersteunt leerlingen die moeite hebben met de Nederlandse taal en coacht de docenten.

Het OOT biedt specifieke onderwijsondersteuning. Doelen van de specifieke leerlinggerichte ondersteuning zijn enerzijds het kunnen behalen van het gestelde ontwikkelingsperspectief van de leerling en anderzijds de mentor (praktijkdocenten) de noodzakelijke tools te bieden om het praktijkonderwijs te kunnen optimaliseren.

COO, schoolmaatschappelijk werkende en mentor zijn de vaste deelnemers van de leerlingbesprekingen, andere betrokkenen kunnen op verzoek aansluiten.

Hier wordt besproken welke ondersteuningsvragen er liggen bij een leerling en worden afspraken gemaakt over de daaruit voortkomende passende ondersteuning en/of aanpassingen van de lesstof.

Het OOT heeft maandelijks overleg met de praktijkdocenten. De COO en SMW hebben structureel overleg met de coördinatoren arbeidstoeleiding en structureel overleg met de schoolleiding. Tijdens deze overleggen worden de onderwijsmogelijkheden zo goed mogelijk afgestemd op de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling. Waar nodig worden aanpassingen gedaan op het onderwijs/stagetraject.

Logischerwijze kan er tussentijdsoverleg plaatsvinden met betrokkenen afhankelijk van interacties en situaties.

### *Sociale veiligheid:*

Een veilige leeromgeving is noodzakelijk voor de ontwikkeling en het welbevinden. Het betekent dat een ieder zichzelf kan en mag zijn binnen de normen en waarden van de school. Dit veilige klimaat wordt gedragen door alle lagen van de school.

De visie en de daarbij behorende trainingen van Rots&Water, projecten vanuit de Gezonde School, trainingen op het gebied van Werknemersvaardigheden en Sociale-vaardigheden worden schoolbreed aangeboden.

Weerbaarheidstrainingen en reductie van faalangst/onzekerheidsgevoelens worden meer individueel afgestemd. Mentor en SMW bieden deze ondersteuning.

De school hanteert het Antipestprotocol. Fysiek- en verbaal geweld worden niet geaccepteerd.

De meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld wordt gevolgd.

### ***Externe onderwijsondersteuning***

De COO is eerste aanspreekpersoon voor- en heeft structureel overleg met de leerplichtambtenaar, de jeugdarts (JGZ) en het Centrum Jeugd en Gezin, jongerenpolitie, GGZ en andere externe instanties.

MZO:

Drie maal per jaar is er multidisciplinair overleg rond ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Coördinatie ligt bij de COO. Leerling en ouders geven toestemming voor dit overleg. Deelnemers zijn het OOT, jongerenpolitie, leerplicht, JGT en jeugdarts.

Loket passend onderwijs en Samenwerkingsverband Duin&Bollenstreek:

Bij een zeer beperkt aantal leerlingen zal (tijdelijke) verwijzing naar een andere onderwijssoort nodig zijn of zal opvang en begeleiding in een andere vorm van onderwijssetting of voorziening noodzakelijk zijn. Het Samenwerkingsverband speelt hierbij een grote rol. In het schoolontwikkelingsprofiel heeft Limes aangegeven welke onderwijsondersteuningsmogelijkheden de school heeft en in het ondersteuningsplan van het SWV worden de voorzieningen / onderwijssettings benoemd die er binnen het samenwerkingsverband.

Stichtingsbrede en SWV breed ondersteuningsoverleg:

De COO's van de verschillende scholen nemen deel aan de intervisie / trainingen / overlegstructuren zowel stichtingsbreed als SWV breed.

De COO's stellen de agenda passend onderwijs op in samenhang met de visie en ambities vanuit het schoolplan.

## 5. Inrichting van onderwijsondersteuning - Pieter Groen en Vakcollege Rijnmond

Uitgangspunt van de begeleiding van leerlingen is dat de ondersteuning is gericht op het toekomstperspectief van de leerling en het realiseren van de mogelijkheid voor de leerling om een diploma te behalen op het eigen niveau. Het is hierbij van belang dat de ontwikkeling van iedere leerling wordt gevolgd, zodat tijdig extra ondersteuning kan worden ingezet. Het vakcollege Rijnmond en Pieter Groen willen de periode 2021-2023 gebruiken om de huidige onderwijsondersteuning te structureren, te evalueren en verder te ontwikkelen.

De verschillende vormen van ondersteuning worden hieronder verder toegelicht.

Er zijn verschillende manieren waarop de ontwikkeling van de leerling wordt gevolgd en in kaart wordt gebracht.

**Docent:** de docent volgt de cognitieve ontwikkeling van de leerling voor het desbetreffende vak. Daarnaast observeert hij de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling, signaleert eventuele problemen en zoekt hiervoor samen met de leerling naar oplossingen. Eventuele bijzonderheden op zowel cognitief als sociaal-emotioneel gebied geeft de docent door aan de mentor.

**Mentor:** De mentor monitort de sociaal-emotionele en onderwijskundige ontwikkeling van de leerling. Dit doet hij door middel van gesprekken met de leerling en ouders/verzorgers, eigen observaties en informatie van collega's en eventueel extern betrokkenen.

**Verzuimregistratie:** De aanwezigheid van leerlingen wordt gemonitord door de verzuimcoördinator. Als op school geen reden voor absentie bekend is wordt contact opgenomen met de ouders. De verzuimcoördinator zorgt ervoor dat de informatie omtrent verzuim bekend is bij het management, de mentor en de coördinator onderwijsondersteuning.

**Leerlingbespreking:** Een aantal weken na de start van het schooljaar vindt een leerlingbespreking plaats. In deze bespreking worden alle leerlingen besproken door de mentor met de teamleider of coördinator onderwijsondersteuning. Ook wordt er gebruik gemaakt van een leerlingbespreking of groepsbespreking met het gehele docententeam.

**Leerlingvolgsysteem:** in het leerlingvolgsysteem (SOM) worden op een systematische manier de ontwikkeling en leervorderingen van de leerling in kaart gebracht.

### 5.1 Algemene interne onderwijsondersteuning

Een **docent** die advies nodig heeft over een leerling of groep, kan zich laten adviseren door de mentor of de coördinator onderwijsondersteuning. Hierbij kan bijvoorbeeld ook observatie van een klas of leerling worden ingezet. Tijdens groepsbesprekingen of leerlingbesprekingen kan een docent een leerling inbrengen en om advies vragen.

Worden er problemen ervaren die van invloed zijn op het schools functioneren dan is de **mentor** het eerste aanspreekpunt. Dit kan zowel voor persoonlijke problemen zijn, maar ook voor zaken als aanpak van het huiswerk, planning en sfeer in de klas. De mentor kan dit oppakken in persoonlijke gesprekken of in het mentoruur. Indien gewenst kan de mentor zich laten adviseren door de teamleider. Leerlingen kunnen voor problemen van vertrouwelijke aard overigens ook bij de **vertrouwenspersoon** terecht. De mentor organiseert aan het begin van het schooljaar een startgesprek met de leerling en ouders.

Als er sprake is van **verzuim** (veelvuldig spijbelen, langdurige absentie en te laat komen) wordt dit door de coördinator onderwijsondersteuning met de leerling en ouders besproken en doorgegeven aan de leerplichtconsulent. Bij ongeveer 10% afwezigheid van de gegeven lestijd wordt gesproken van signaalverzuim. De coördinator onderwijsondersteuning betreft de mentor en/of adjunct-directeur en de jeugdverpleegkundige van de GGD bij de gesprekken met ouders en leerling. Gezamenlijk wordt dan onderzocht hoe het verzuim voorkomen kan worden. Indien het verzuim meer dan 4 weken is wordt samen met de leerplichtconsulent, het samenwerkingsverband en (in veel gevallen) jeugdhulp een plan van aanpak opgesteld. Hierover zijn in regionaal verband afspraken gemaakt.

Indien uit de **leerlingbespreking** blijkt dat er bijzonderheden rondom een leerling zijn die extra aandacht behoeven, dan wordt na afloop hiervan een plan van aanpak voor de ondersteuning gemaakt. Dit gebeurt in samenwerking met alle betrokkenen, inclusief leerling en ouders.

Alle gegevens van extra ondersteuning die aan een leerling wordt geboden worden gerapporteerd in het **leerlingvolgsysteem**. Zo blijft de ontwikkeling en voortgang van een leerling inzichtelijk.

### *5.2 Inzet specifieke interne onderwijsondersteuning*

Naast de algemene onderwijsondersteuning zoals hierboven wordt geschetst, zijn er ook een aantal middelen die op school kunnen worden ingezet ten behoeve van een bepaalde doelgroep leerlingen. Deze kunnen worden ingezet in overleg met de leerling, ouders, mentor en coördinator onderwijsondersteuning.

Voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte zijn er **leerlingbegeleiders** werkzaam binnen school. De leerlingbegeleider begeleidt en ondersteunt de leerling, licht mentoren in over hoe de leerling het best begeleid kan worden in de klas, heeft contact met externe hulpverlening en heeft structureel evaluatiemomenten met leerling, ouder(s)/verzorger(s) en mentor. De leerlingbegeleider volgt de voortgang en ontwikkeling van de leerling en werkt handelingsgericht.

Voor leerlingen die last hebben van faalangst kan een **training faalangstreductie** worden ingezet. Binnen deze training leert de leerling omgaan met spanning en wordt aan zelfvertrouwen en positief denken gewerkt. Voor de leerlingen in het examenjaar die te maken hebben met meer dan gemiddelde spanning voor het examen (eventueel gecombineerd met faalangstige gevoelens) bestaat de mogelijkheid tot individuele begeleiding of het volgen van een examenvreestraining in een kleine groep.

Voor de ontwikkeling van **studievaardigheden** zoals planning, leren leren en huiswerkbegeleiding kan ondersteuning vanuit het ondersteuningsteam worden ingezet. Er wordt samen met de leerling een kort actieplan opgesteld om deze vaardigheden onder de knie te krijgen. Ook kan, op het vakcollege Rijnmond, gebruik gemaakt worden van studieles: extra ondersteuning van de vakdocent. Op beide scholen wordt overigens in de mentorlessen aandacht besteed aan studievaardigheden.

Voor leerlingen met **dyslexie** kan de dyslexiecoach worden ingeschakeld. De dyslexiecoach is er voor de begeleiding van dyslectische leerlingen, verzorgt het dyslexieonderzoek en de voorbereiding daarvan. Hij/zij bespreekt met leerlingen (en ouders) de compensatiemaatregelen en mogelijkheden. Ook voorziet hij/zij de leerling van een faciliteitenpas en biedt hulp bij de examenvoorbereiding.

Daarnaast geeft de dyslexiecoach docenten concrete informatie over de aanpak van de dyslectische leerling in hun les. Tot slot coördineert de dyslexiecoach het gebruik van het ondersteuningsprogramma voor dyslectische leerlingen (Kurzweil).

Voor leerlingen met **dyscalculie** is een rekencoach aanwezig. Leerlingen kunnen gebruik maken van de rekentoets ER (ernstige rekenproblemen) en kunnen met de rekencoach een plan van aanpak opstellen. Daarnaast kan met de leerling gekeken worden naar de samenstelling van het vakkenpakket waarin de risico's voldoende zijn afgedekt, zodat de leerling in staat wordt gesteld een diploma te behalen.

### *5.3 Stichtingsbrede ondersteuning*

Naast interne ondersteuning op school, zowel algemeen als voor specifieke doelgroepen, worden ook vanuit de stichting een aantal middelen op het gebied van onderwijsondersteuning ingezet:

Leerlingen met een taalachterstand ontvangen extra ondersteuning van de **NT-2 specialist**. Dit betreft leerlingen die Nederlands niet als eerste taal aangeleerd hebben gekregen. Deze ondersteuning kan zowel klassikaal als groepsgewijs plaatsvinden.

De **anti-pestcoördinator / coördinator sociale veiligheid** is het aanspreekpunt voor ouders en leerlingen die te maken krijgen met pesten of andere onveilige situaties. De situatie wordt gezamenlijk in kaart gebracht en bekeken welke acties er nodig zijn. Daarbij verwijst en begeleidt de anti-pestcoördinator eventueel naar andere medewerkers binnen en buiten de school. De anti-pestcoördinator is eveneens verantwoordelijk voor het anti-pestprotocol. De meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld wordt gevolgd.

Op het vakcollege Rijnmond ontvangen alle eerste klassen een **weerbaarheidstraining** (Rots en Water). Voor de overige klassen en voor het Pieter Groen geldt dat (elementen van) deze training worden ingezet indien nodig. Dit kan intern worden opgepakt of in samenwerking met het jongerenwerk. Tijdens de training wordt gewerkt aan zelfbewustzijn, zelfvertrouwen, zelfreflectie, zelfbeheersing, basis zelfverdediging, communicatie en grenzen (zowel van jezelf als van een ander). In overleg met de leerling worden de doelen van de training vastgesteld en de training wordt hierop aangepast. Op deze manier is de training op maat gemaakt voor de deelnemende jongeren.

### *5.4 Inzet externe onderwijsondersteuning*

Er zijn ook verschillende externe manieren van onderwijsondersteuning mogelijk.

De **jeugdverpleegkundige (JGZ/GGD)** brengt door middel van vragenformulieren het welbevinden van de leerlingen in kaart en bezoekt de school voor gesprekken met de leerlingen van wie de ouders hier toestemming voor hebben verleend. Dit is een vervolg op de consulten die hebben plaatsgevonden tussen de 0 en 12 jaar. Indien er vragen of bijzonderheden zijn rondom een leerling wordt via de coördinator onderwijsondersteuning contact gelegd met de adjunct-directeur of de mentor, waarna gezamenlijk wordt afgestemd welke acties worden ondernomen. De jeugdverpleegkundige stelt de leerling op de hoogte dat zij contact zoekt met de coördinator onderwijsondersteuning, mentor of adjunct-directeur.

De coördinator onderwijsondersteuning kan ouders en jongeren verwijzen naar het **Jeugd- en Gezinsteam** bij een ondersteuningsvraag met betrekking tot de thuissituatie. In het Jeugd- en Gezinsteam werken

deskundigen uit verschillende (jeugdhulp)organisaties samen om jongeren en ouder(s)/verzorger(s) te begeleiden en te ondersteunen.

Bij een zeer beperkt aantal leerlingen zal (tijdelijke) verwijzing naar een andere onderwijssoort nodig zijn of zal opvang en begeleiding in een andere vorm van onderwijssetting of voorziening noodzakelijk zijn. Er kan dan een consult worden aangevraagd bij het **loket passend onderwijs** van het samenwerkingsverband. In het schoolontwikkelingsprofiel heeft de school aangegeven welke onderwijsondersteuningsmogelijkheden de school heeft en in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband worden de voorzieningen / onderwijssettings benoemd die er zijn binnen het samenwerkingsverband.

Een **pluscoach** wordt ingezet om overbelaste jongeren te helpen bij het behalen van hun startkwalificatie. Het is een vorm van ondersteuning voor jongeren met meervoudige problematiek, bijvoorbeeld gezinsproblemen, leerproblemen, gedragsproblemen, verslavingsproblemen en/of psychische problemen. Het doel van de pluscoaching is de jongere te ondersteunen, zodat de problemen afnemen of stoppen.

Een **externe coach**, bijvoorbeeld vanuit de AED of particulier, kan worden ingezet voor specifieke problematiek bij een leerling, die buiten de expertise valt van de interne begeleiding op school.

#### *5.5 Coördinatie rondom onderwijsondersteuning*

Bij inzet van één of meerdere van de ondersteuningsmiddelen uit bovenstaande paragrafen is het van belang dat de inzet van deze ondersteuning wordt gecoördineerd en gedocumenteerd. Deze coördinatie is belegd bij de **coördinator onderwijsondersteuning**. De coördinator onderwijsondersteuning heeft een spilfunctie in de ondersteuningsstructuur van de school.

Los van de taken die hierboven al zijn genoemd voor de coördinator (zoals advisering docenten/mentoren en contact met leerplicht en samenwerkingsverband rondom verzuim) zorgt de coördinator voor afstemming tussen alle betrokkenen rondom een leerling die extra ondersteuning ontvangt.

Als er een **ontwikkelingsperspectief (OPP)** voor een leerling wordt opgesteld dan wordt deze beheerd door de coördinator onderwijsondersteuning, maar de invulling hiervan gebeurt in samenspraak met alle betrokkenen. Het OPP bevat in ieder geval de verwachte uitstroombestemming van de leerling, inclusief een onderbouwing hiervan met een beschrijving van bevorderende en belemmerende factoren. Ook een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en (indien aan de orde) afwijking van het reguliere onderwijsprogramma staan in het OPP beschreven.

De COO draagt zorg voor het ontwikkelen en initiëren van **beleid** ten aanzien van de onderwijsondersteuning.

Bij de **intake van leerlingen** is speciale aandacht voor specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling. De coördinator onderwijsondersteuning is betrokken bij de aanmelding van nieuwe leerlingen met een ondersteuningsbehoefte en neemt indien nodig contact op met ouders en/of de basisschool voor overleg. Voor sommige leerlingen zal een intakegesprek plaatsvinden voor de zomervakantie om de gewenste ondersteuning te bespreken.

Daarnaast draagt de coördinator onderwijsondersteuning zorg voor de **deskundigheidsbevordering**, coaching en ondersteuning van het team en het ontwikkelen en initiëren van beleid ten aanzien van onderwijsondersteuning.

Tot slot nemen de coördinatoren onderwijsondersteuning van de verschillende scholen deel aan de intervisie / trainingen / overlegstructuren zowel stichtingsbreed als binnen het samenwerkingsverband. De coördinatoren onderwijsondersteuning stellen de agenda passend onderwijs op in samenhang met de visie en ambities vanuit het schoolplan.

#### *5.6 Arrangementen*

Een arrangement is een combinatie van aanpassingen en/of intensieve ondersteuningsactiviteiten, aanvullend op de basisondersteuning en gericht op een specifieke leerling of een specifieke groep leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte.

Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een aparte werkplek voor leerlingen die in de klas niet tot leren komen, een aangepast rooster of de inzet van een signaleringsplan.

## **6. Evaluatie van het beleidsplan**

Zoals eerder in dit plan aangegeven ligt de focus voor met name het Pieter Groen en het vakcollege Rijnmond op het stabiliseren van de ondersteuningsstructuur zoals beschreven in dit plan. Voor de implementatie van dit beleidsplan wordt gezamenlijk opgetrokken en er wordt hiervoor gebruik gemaakt van externe ondersteuning. Binnen dit traject zal ook de evaluatie van het beleidsplan en de verdere ontwikkeling hiervan worden meegenomen aan de hand van de PDCA-cyclus die stichtingsbreed wordt opgezet.

Daarnaast vindt de evaluatie van de onderwijsondersteuning en de ambities vanuit het samenwerkingsverband plaats door middel van de evaluatie van de Agenda Passend Onderwijs. Dit gebeurt jaarlijks en deze evaluatie is de basis voor het verder ontwikkelen en aanpassen van dit beleidsplan. Dit houdt in dat het beleidsplan minimaal 2 keer per schooljaar wordt geëvalueerd door middel van een tussenevaluatie en een eindevaluatie.